

Kunst- program for Tarup- Davinde

Et
landskab
i forandring

OVER SØ OG LAND
I TARUP-DAVINDE

Statens
Kunstfond

SOMEWHERE

Introduktion 3

Formål
og vision 6

Organisation 7

Kunst på 400
hektar 9

Forslag til
handlingsplan
2021–2031 12

Økonomi
og finansiering 24

Uopfordrede
henvendelser 24

Sydøst for Odense ligger et stort landskabsområde, der for mange millioner år siden var dækket af is. Senere fungerede området som intensivt landbrugsland. I dag er det et kombineret industriområde og rekreativt naturlandskab med et varieret terræn og store, rene grundvandsøer.

Landskabets tykke lag af sand, sten og grus er resultatet af store smeltevandsaflejringer fra den sidste istid. Udvinding af disse råstoffer har efter ca. 100 års grusgravning formet områdets karakteristiske bakkede sølandskab. Hvad der umiddelbart ligner et naturligt og bakket dansk landskab, er i virkeligheden et konstrueret landskab.

Landskabet mellem Sdr. Nærå, Birkum, Rolfsted, Hudevad og Tarup er dermed et landskab i konstant forandring og kendetegnes i dag af den igangværende grusgravning, nyanlagte naturområder samt ældre veltilgroede arealer.

Tarup-Davinde I/S, som er ejet af Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune, har siden 1989 løbende opkøbt grusgrave i takt med at de tømmes for råstoffer. Efter opkøb gøres områderne tilgængelige via etablering af infrastruktur og faciliteter. I dag er knap 400 ha opkøbt og forbundet af et rigt stisystem.

I 2009 udarbejdede Tarup-Davinde I/S i samarbejde med Odense Kommune

og Faaborg-Midtfyn Kommune *Over Sø & Land – Struktur og Helhedsplan for Tarup-Davinde området* – der frem til 2050 skal danne grundlag for arbejdet med at udvikle området til en regional rekreativ attraktion indenfor natur, sport og fritid. Dette kunstprogram er udviklet på baggrund af helhedsplanens visioner.

KUNST, LANDSKAB OG HISTORIE

I Tarup-Davinde skal kunst fremover spille en større rolle end hidtil. Vi vil sætte fokus på, hvordan kunst på et sanseligt, overraskende og debatterende plan kan bidrage med nye indfaldsvinkler på områdets landskab og historie.

Med dette kunstprogram sætter vi et arbejde i gang, som løber fra 2021 til 2031. Ambitionen er, at vi årligt søger at realisere et kunstprojekt, en udstilling eller en tværfaglig begivenhed.

Kunstprogrammet skal samle visionerne for, hvordan vi vil arbejde med kunst, samt hvordan et langstrakt arbejde med kunst kan udvikles og sikres.

Kunstprogrammet er udarbejdet med udgangspunkt i at kunsten skal understøtte og perspektivere Tarup-Davindes kerneområder og attraktionspunkter, dvs. områdets natur, men også opkøb af jord, udvikling af infrastruktur og aktiviteter og prioritering af arealer til benyttelse og beskyttelse.

Dronefoto over Tarup-Davindes landskabsområde. Foto: Tarup-Davinde

FORMÅL

Kunsten skal få flere mennesker ud at opleve det særegne landskab i Tarup-Davinde og være med til at styrke kendskabet til områdets geologiske, landskabelige og industrielle historie. Vi vil gøre kunsten tilgængelig for lokale borgere, Fynboer og turister.

Kunsten skal være med til at give natur- og friluftsinteresserede nye vinkler på landskab, miljø og sundhed samtidig med at kunstinteresserede kan få overraskende oplevelser, når de møder kunsten i Tarup-Davindes særegne landskab.

Kunsten skal bidrage til en stærkere identitet for området og medvirke til engagement og samarbejde lokalt, regionalt og internationalt. Kunsten skal styrke viden om og synliggøre landskabets fortid, nutid og fremtid.

Vi vil arbejde med et bredt udvalg af kunstnere og kunstneriske praksisser. Fra permanente og midlertidige værker og udstillinger i form af skulpturer og landart, til lydkunst, film, performances og vandringer.

VISION

Tarup-Davinde skal kendes som et landskab i forandring, hvor kunsten bidrager med overraskende og varierede oplevelser, skaber nye samlingspunkter og rum for læring og refleksion.

Vi ønsker at realisere ambitiøse steds- og situationsspecifikke kunstprojekter, der gerne må skabe kontrast, bringe det uventede ind og sætte sig spor i oplevelsen af og udviklingen af Tarup-Davinde.

Den øverste ledelse i Tarup-Davinde I/S er en bestyrelse, der består af i alt fem politikere fra de to ejerkommuner, Odense Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune. Det er selskabets direktør som har ansvaret for den daglige drift af områdets arealer, bygninger og øvrige institutioner. Direktøren varetager også opkøb af nye arealer, planlægning af arealer, og etablering af nye faciliteter. Direktøren varetager herudover, i samarbejde med selskabets tre øvrige medarbejdere, kontakt til brugergrupperne i Tarup-Davinde området, indgåelse af samarbejdsaftaler, afholdelse af forskellige dage og events igennem året, samt etablering og gennemførelse af diverse udviklingsprojekter.

En medarbejder fra Tarup-Davinde I/S vil fungere som projektleder og medhjælpende fundraiser på mindre kunstprojekter eller samarbejder. Ved større kunstproduktioner eller samarbejder, kan eksterne kompetencer indenfor rådgivning, kuratering og fundraising tilkøbes, så det sikres, at processen fra idé til realisering og samarbejde med kunstnerne håndteres bedst muligt.

STYRING OG LEDELSE AF KUNSTPROGRAMMET

For at opfylde kunstprogrammets formål om at gøre kunsten til en væsentlig medskab af området, etablerer Tarup-Davinde I/S en organisation i form af en kunstgruppe.

Kunstgruppen skal sikre armslængdeprincippet i forhold til bestyrelsen, samt inddragelse af kunstfaglig kompetence i kunstprogrammet. Dette betyder at bestyrelsesmedlemmerne ikke har direkte indflydelse på, hvad den enkelte kunstner udvikler, men løbende orienteres i processen og har godkendt indholdet af kunstprogrammet.

Kunstgruppen støtter op om udviklingen og varetager den nødvendige langtidspanlægning, fundraising og kommunikation i samarbejde med kunstnere, samarbejdspartnere m.v.

Kunstgruppens første opgave bliver, på baggrund af Forslag til handlingsplan 2021–2031 at udforme handlingsplanen. Kunstgruppen udarbejder hvert år konkrete planer for de kommende 3 år, og orienterer selskabets bestyrelse om disse.

Kunstgruppen referer til selskabets bestyrelse via en repræsentant for bestyrelsen, som sidder i kunstgruppen.

Kunstgruppen består af:

- Sekretariatsmedarbejder (ansvarlig for referater, mødeindkaldelser og fremdrift i samarbejde med udvalgets øvrige medlemmer)
- Kunstkonsulent fra Odense Kommune
- Kunstkonsulent fra Faaborg-Midtfyn Kommune

Repræsentant fra bestyrelsen
Tarup-Davinde I/S

- Repræsentant fra Det Fynske Kunstakademi, Brandts eller Faaborg Museum i forhold til kunstfaglig bedømmelse, udvælgelse og opfølgning på de enkelte kunstprojekter.

Kunstgruppen kan supplere sig med:

- Eksterne ressourcer (kunst-, natur- og friluftsfagligheder, lokale aktører etc.). Tilknyttes efter behov.
- Kunstfaglig projektleder (kurator eller kunstkonsulent) som tilknyttes efter behov i forbindelse med udvikling af større kunstprojekter.

REFERENCEVÆRK – Veronika Geiger, *Blue Marble*, Örebro 2019. Foto: Kunstneren

Skulpturen består af tretten marmorblokke arrangeret tæt sammen på en firkant. Titlen henviser til den specifikke Blå Ekeberg marmor fra den lokale region, men også til det første fotografi af jorden taget fra rummet af Apollo 17 i 1972. På afstand ligner jorden med sine mønstre af skyer og hav blå marmor. Tarup-Davindes undergrund af sten, jord og grus peger også på en større sammenhæng mellem menneske, historie og teknologi, som et kunstprojekt kan åbne op for og perspektivere.

Kunst på 400 hektar

I perioden 2021–2031 ønsker Tarup-Davinde I/S at realisere et kunstprojekt, en udstilling eller en tværfaglig begivenhed årligt med realisering af første kunstprojekt i 2021. Kunsten skal sprede sig ud over områdets 400 hektar og sætte de forskellige karakteristiske steder i spil. Vi har i Forslag til handlingsplan 2021–2031 nedenfor udvalgt en række primære steder, hvor vi gerne vil arbejde. Listen over placeringer er retningsgivende, da de eksisterende rammevilkår og sparring med kunstnere er væsentlige for endelige valg af placeringer for kunstprojekterne.

Kunstprojekterne skal udvikles inden for en række forskellige kunstneriske praksisser:

- Permanente og midlertidige udstillinger, skulpturer, landart, film eller installationer.
- Kunstneriske processer i form af lydværker, (lyd)vandring, performances, workshops eller kunstprojekter, der strækker sig over længere tid eller over et større område m.v.
- Funktionelle kunstprojekter i form af konstruktioner til ophold og bevægelse m.v.

Kunstprojekterne skal helt eller delvist tage udgangspunkt i følgende fire fokusområder:

- Rekreativitet og friluftsliv: Kunsten skal bidrage til at få flere mennesker ud i landskabet og medvirke til at gøre opmærksom på særlige områder, der binder de forskellige landskaber sammen.
- Faglighed og viden: Kunsten skal medvirke til, at flere mennesker får kendskab til områdets historie og landskab (fra istid over grus-gravsindustri til nye rekreative landskaber) ved fx at understøtte eller perspektivere indsatsområder som benyttelse/beskyttelse, biodiversitet, råstofudvinding.
- Inddragelse, kommunikation og synlighed: Kunstprojekterne skal være med til at styrke lokal forankring og ejerskab gennem inddragelse med lokale borgere, foreningsliv, skoler, klubber og institutioner. Kunsten skal kommunikeres og gøres synlig for lokale borgere, natur- og kunstinteresserede brugere, primært på Fyn.
- Samarbejde: Kunsten skal i det omfang det er muligt udvikles i samarbejde med aftalekommunernes kunstfaglige institutioner eller residencies som fx Det Fynske Kunstakademi, Hollufgård, Brandts, Faaborg Museum, Gammel Have m.v.

REFERENCEVÆRK – Astrid Myntekær, *The Hermit*, 2018. Kære planet. ARKEN. Foto: Torben Petersen

The Hermit er en psykedelisk og mytisk hybrid af et menneske og et konkylie. Det farverige konkylie har altid været forbundet med alskens myter og i Myntekær's skulptur får myterne ny næring. I en tid med klimaforandringer og global opvarmning, reflekterer Myntekær i et skulpturelt fremtidsscenario over, hvordan vi som mennesker fremover måske vil interagere og mutere med det non-humane som dyr og planter.

Forslag til handlingsplan 2021–2031

12

Forslag til handlingsplan 2021–2031 er en retningsgivende plan for, hvordan minimum ti kunstneriske nedslag eller begivenheder kan udvikles over en ti-årig periode. Handlingsplanen er dynamisk og vil løbende blive udviklet, tilpasset og dimensioneret i forhold til kunstgrup-

pens arbejde, udviklingen af området og de eksisterende rammevilkår. Kunstprojekternes og referenceværkernes rækkefølge er vilkårlig, ligesom emner og kunstpraksisser er retningsgivende og ikke endeligt definerede.

REFERENCEVÆRK – Gro Pechüle, *Empty Heaven*, 2020. Foto: Morten K. Jacobsen

Det Fynske Kunstakademi afholder årligt en udstilling i et offentlig rum, som her i et butikslokale i forbindelse med deres 3. års udstilling. I forbindelse med et evt. samarbejde med kunstakademiet vil Tarup-Davindes landskab sætte scenen.

A

Menneske og natur

<u>Beskrivelse</u>	Kunstprojektet har et performativt og/eller borgerinddragende sigte
<u>Lokalitet</u>	Stedet vælges af kunstneren
<u>Tema</u>	Menneske og natur
<u>Kunstner</u>	En kunstner, der arbejder performativt og inddragende
<u>Samarbejds-partnere</u>	Alt efter tema: biologer, geologer, lystfiskere m.v. og evt. aftale-kommunerne i forhold til residency muligheder
<u>Økonomi</u>	25.000–50.000

B

Udstilling

<u>Beskrivelse</u>	En større samlet udstilling med fx. Det Fynske Kunstakademi udvikles i Tarup-Davindes landskab
<u>Lokalitet</u>	Flere lokaliteter i området, der udvælges af de akademistuderende
<u>Tema</u>	Råstof og menneskets spor i naturen
<u>Kunstner</u>	Et bredt udvalg af kunstnere og kunstpraksisser
<u>Samarbejds-partnere</u>	Det Fynske Kunstakademi eller andre relevante kunstneriske uddannelser
<u>Økonomi</u>	Tarup-Davinde, eksterne fonde

C Monument over landskabets forandring

<u>Beskrivelse</u>	Semipermanent værk som skal være med til at markere landskabet og historien og Tarup-Davindes arbejde med kunst
<u>Lokalitet</u>	Røllehøj
<u>Tema</u>	Landskabets forvandling
<u>Kunstner</u>	Yngre kunstner med det formål, at styrke ikke etablerede kunstneres muligheder for at arbejde i offentlige rum
<u>Samarbejds-partnere</u>	Lokale virksomheder
<u>Økonomi</u>	300.000

D Open Call

Med tre års mellemrum afholder Tarup-Davinde et Open Call, hvor alle professionelle kunstnere kan byde ind. Open Call udvikles på baggrund af et specifikt tema eller område, defineret af kunstgruppen

<u>Beskrivelse</u>	Kunstprojekt, der udvikles på eller omkring Tipihøj
<u>Lokalitet</u>	På eller omkring Tipihøj
<u>Tema</u>	Specifikt for området omkring Tipihøj, som fx fugle, lyd og muld eller afklares i forbindelse med konkurrencebeskrivelsen
<u>Kunstner</u>	Professionelle kunstnere
<u>Samarbejds-partnere</u>	Afgøres i forbindelse med konkurrencebeskrivelses tema og område
<u>Økonomi</u>	175.000

REFERENCEVÆRK – Søren Aagaard, *TABBY*, 2019. Fjordens Dag, Nationalpark Skjoldungernes Land.
Foto: Kunstneren

TABBY er en madperformance og en funktionel skulptur i form af en køkken-ø, skabt af billedkunstner og kok Søren Aagaard. *TABBY* har fået sit navn efter den tidligst kendte betontype, der fremstilles af vand, aske og sand som limes sammen af brændte østersskaller. Roskilde Fjords ressourcer udgør dermed grundmaterialet i skulpturen, men er også centrum for madeventet. Aagaard tilbereder mad fra fjordens fortid, nutid og fremtid og sætter med et kunstnerisk blik fokus på klima, vandmiljø og invasive arter. For når fjordens miljø ændrer sig, hvad kan vi så spise derfra i fremtiden?

REFERENCEVÆRK – Andreas Sahl Andersen og Janne Schipper, *Field works / Feltarbejde*, 2020.
Foto: Andreas Sahl Andersen og Janne Schipper

To performere graver over en uges tid et hul i jorden. Hullets indhold bliver sorteret og arrangeret til nu at blive en del af det nye landskab. Med en naturskøn grusgravs-sø som baggrund bliver udgravningen en scene og de arbejdende bliver optrædende. Handlingen er et tableau af den menneskelige foretagsomheds gennemgribende forvandling af landskabet. Hvad vi tænker som hhv. kultur og natur, bliver der her sat spørgsmålstegn ved.

E

Samarbejde mellem kunstner og fagspecialist

Beskrivelse

Kunstprojektet skal realiseres i et samarbejde mellem en kunstner og en fagspecialist inden for et område som er relevant for Tarup-Davinde, fx geolog, biolog, naturvejledere, Davinde Stenmuseum etc.

Lokalitet

Stensletten

Tema

Jord, geologi, deltagelse, mødested

Kunstner

En kunstner, der arbejder fysisk eller konceptuelt med jord, geologi og deltagelse

Samarbejds- partnere

Naturvejledere eller fagfolk fra området og områdets museer

Økonomi

50.000–300.000

F

Vandring og forbindelser

Beskrivelse

Kunstprojektet sætter fokus på et særligt punkt i området, Pyn-ten, som er en endestation. Kunstprojektet kan udvikles som led i ambitionen om at et stisystem skal forbinde områderne og ende her

Lokalitet

Pynten ved Nautilen

Tema

Kunstner tager initiativ til tema

Kunstner

En kunstner der arbejder performativ med et fysisk spor, fx i form af en (lyd)vandring, der sætter fokus på forbindelser og som efterlader sig spor på strækningen eller ved slutpunktet

Samarbejds- partnere

Som del af kunstprojektet skal lokalbefolkningen inddrages, enten i form af samarbejde med forening, skole eller klub

Økonomi

50–300.000 alt efter om der er tale om et værk af midlertidig eller mere permanent karakter

G

Open Call

Beskrivelse

Med tre års mellemrum afholder Tarup-Davide et Open Call, hvor alle professionelle kunstnere kan byde ind. Open Call udvikles på baggrund af et specifikt tema eller område, defineret af kunstgruppen

Lokalitet

Skråningen ved Lille Ibjerg Sø

Tema

Ibjergets historie og geologi, friluftsliv/Active Living

Kunstner

Professionelle kunstnere

Samarbejds- partnere

Afgøres i forbindelse med konkurrencebeskrivelses tema og område

Økonomi

175.000–500.000

REFERENCEVÆRK – Lilibeth Cuenca Rasmussen, *Vestigios (Vestiges) Performance for the earth*, 2017.
Foto: Marie Rømer Westh

Vestigios betyder 'spor' og blev opført som en performance til jorden og til Brasílias oprindelige befolkning, indianerne. Performanceen involverede 100 performere og skulle opleves fra byens TV-tårn. På samme vis kunne performances i Tarup-Davinde foregå oppe eller nede i landskabet med publikum placeret modsat. Performances kan udvikles i større og mindre skala fra én performancekunstner til mange involverede professionelle eller borgere.

H

Sølandskab

Beskrivelse

Med et kunstprojekt på vandet vil Tarup-Davinde gerne sætte fokus på aktuelle udfordringer eller attraktioner i områdets sølandskab

Lokalitet

Ravnegårdssøen

Tema

Temaet kan enten understøtte områdets friluftsliv og Active Living, vedrøre overordnede klima- og miljøspørgsmål eller sætte fokus på specifikke udfordringer relateret til sølandskabet, som fx næringsberigelse, vandstand m.v.

Kunstner

Afgøres af kurator/kunstgruppen

Samarbejds- partnere

Alt efter tema: forskere, sejlsportsforeninger, lystfiskere m.v.

Økonomi

Minimum 25.000–300.000

REFERENCEVÆRK – Andreas Sahl Andersen, ÆG. Foto: Visualisering af kunstneren

Andreas Sahl Andersen, ÆG. Idéoplæg til et 4 meter højt æg i træ, placeret på toppen af Røllehøj ved Davinde Sø. Den karakteristiske ellipseform vil tegne sig skarpt mod himlen, så ægget kan ses fra store afstande, udfordre og invitere øjet til nærmere udforskning. Ægget skabes under en sammenhængende proces, hvor fremstillingen bygger videre på det geo-arkitektoniske værk som højen udgør.

I

Galleri

Beskrivelse

I Tarup-Davinde området er det planen, at der etableres en slugt som led i etableringen af et rekreativt område efter råstof indvinding. Det er en oplagt mulighed at landskabsbe-
arbejdning og udvikling af stedet kan ske i samarbejde med en kunstner, og dermed skabe et landskab i form af en slugt, der samtidig er et kunstværk og en kropslig-æstetisk oplevelse for brugere af området. Slugten kan samtidig fungere som et område for tilbagevendende udstillinger

Lokalitet

Gallerislugten

Tema

evt. Tarup-Davinde som skulpturpark

Kunstner

En kunstner der indgår som sparringspartner eller en kunstner, der bidrager med et fysisk værk

Samarbejds- partnere

Afventer

Økonomi

10.000–50.000 i form af konsulenthonorar eller produktions-
honorar til kunstner

J

Bearbejdelse af landskab

Beskrivelse

Med udvikling af et kommende landskab, en 75 meter høj bakke, er der mulighed for at trække kunstnere med ind i land-
skabsbearbejdningerne (anlæggelsen af høje, stier, søbredder etc.)

Lokalitet

Blæsbjerget

Tema

Ibjergets historie og geologi, friluftsliv/Active Living

Kunstner

En kunstner med erfaring inden for større landskabsprojekter eller en kunstner, der kan udvikle et konceptuelt greb i forbin-
delse med anlæggelsen

Samarbejds- partnere

Landskabsarkitekter, ingeniører etc.

Økonomi

150.000–1.500.000. Projektet kan skaleres op og ned, alt
afhængig af kunstnerisk idé og skala

REFERENCEVÆRK – Camilla Berner, *Plant Collection BKL – Two Machines used in the Brown Coal Ditches*, 30.05.2017. Foto: Kåre Viemose

Brunkulseventyret består af otte fotografier fra den tidligere Søby Brunkulsmine. Her udvandt man i perioden 1940–70 brunkul til brug for at producere elektricitet. Udvindingen resulterede i massive landskabsforandringer. Berner har indsamlet otte buketter fra området og arrangeret i sølvpokaler og fotograferet, der hvor de er plukket og peger dermed på den naturlige regeneration i områder, hvor mennesker har ændret på landskabet.

Økonomien til at udvikle og realisere kunstprogrammet fremskaffes gennem fundraising hos offentlige og private fonde. Kunstprogrammet kan kun realiseres via omfattende fundraising, herunder kunstnernes aktive medvirken til dette.

Mange fonde stiller krav om delvis egenfinansiering. Kun ganske få fonde

giver midler til drifts- og udviklingsmæssige lønudgifter, dvs. til kurator/projektleder, hvorfor et minimum af lønmidler bør sikres gennem egenfinansiering.

Tarup-Davinde I/S bidrager årligt til egenfinansieringen med 1% af driftstilskud fra interessentkommuner.

Uopfordrede henvendelser

Tarup-Davinde modtager gerne forslag til kunstprojekter eller udstillinger fra kunstnere, kuratorer, organisationer og andre aktører, selvom vores program er planlagt flere år i forvejen. Kunstprogrammet igangsættes internt eller gennem samarbejde med foreninger, faglige organisationer, kunstinstitutioner og direkte invitationer til kunstnere og kuratorer.

Uopfordrede forslag bliver gen-

nemgået af kunstgruppen tilknyttet Tarup-Davinde og eksterne kunstfaglige i de tilfælde, hvor der er relevant. Der følges kun op på de henvendelser, der er relevante for kunstprogrammet og realiserer derfor også kun indsendte forslag i få tilfælde. Vi returnerer ikke uopfordret materiale.

Forslag kan sendes via e-mail til sekretariatet på naturskolen@odense.dk, mærket "Kunstprogram".

Udviklet af

Somewhere – Public Art Agency i samarbejde med Tarup-Davinde I/S og støttet af Statens Kunstfond, Juli 2020

Udviklet for

Tarup-Davinde I/S

Grafisk design

Anders Gerning Studio

Forsidefoto

Tarup-Davinde I/S

